

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	16 mei 2023
Voorstel van	:	College van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Jaarstukken 2022, begroting 2024 en beleidsplan 2024 - 2027 GGD Hart voor Brabant
Portefeuillehouder	:	Wethouder H. Willems

Samenvatting:

GGD Hart voor Brabant biedt de jaarstukken 2022, de begroting 2024 en het beleidsplan 2024 – 2027 ter vaststelling aan. Na vaststelling in uw Raad zal het Algemeen Bestuur van de GGD d.d. 6 juli 2023 de jaarstukken 2022, de begroting 2024 en het beleidsplan 2024 – 2027 vaststellen. De gemeentelijke bijdrage GGD zal in 2024 een bedrag van € 475.359 bedragen, zijnde € 42,59 per inwoner. Uw Raad wordt gevraagd om de stukken vast te stellen en biedt u de mogelijkheid om een zienswijze te geven.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis nemen van de jaarstukken 2022;
 2. Vaststellen van de begroting 2024;
 3. Vaststellen van de gemeentelijke bijdrage GGD 2024 voor een bedrag van € 475.359, zijnde € 42,59 per inwoner;
 4. Instemmen met een verhoging van € 6.859 aan bijdrage GGD 2024 en deze verhoging dekken uit de algemene middelen en meenemen bij de Burap;
 5. Instemmen met het opnemen van de gemeentelijke bijdrage, zijnde € 475.359, in de meerjarenbegroting vanaf 2024;
 6. Vaststellen van het beleidsplan 2024 – 2027;
 7. Het College adviseert u om als zienswijze aan te geven dat de extra kosten die voortvloeien uit de actualisatie van het basispakket (€ 2,21 per inwoner) onvoldoende in de GGD-begroting 2024 concreet zijn gemaakt;
 8. Het College adviseert u om als zienswijze aan te geven dat er kritisch gekeken wordt naar de reserve 'vernieuwing bedrijfsprocessen en de reserve 'innovatieve projecten' overeenkomstig het amendement d.d. 23 juni 2022.
-

Inleiding/probleemstelling:

De GGD Hart voor Brabant voert namens deelnemende gemeenten voor ruim 1,1 miljoen inwoners in haar werkgebied taken uit op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) middels het basispakket. De inhoud van een groot deel van de taken uit de Wpg is wettelijk bepaald; denk hierbij aan de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg. Het basispakket geldt voor alle gemeenten; zij betalen dit met een bijdrage per inwoner.

De begroting geeft aan welke koers zij hanteert voor 2024 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. De (ontwerp)begroting is een concrete uitwerking van de Kadernota 2024 en het beleidsplan 2024 - 2027 van de GGD. Middels een zienswijze kunt u beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven met betrekking tot de begroting en het beleidsplan.

Het Algemeen Bestuur van de GGD Hart voor Brabant stelt tijdens de vergadering op 6 juli 2023 het beleidsplan 2024 - 2027, de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 vast en neemt hierbij de zienswijzen van de gemeenteraden in overweging. Er geldt geen wettelijke bepaling over het geven van een zienswijze op de jaarstukken.

Relatie met eerdere besluitvorming:

- Collegebesluit Z/049794 - BW/003356
- Raadsbesluit Z/050276 - AB/032159

Uw Raad stelt jaarlijks de kadernota, jaarstukken en begroting vast van de GR'en.

Amendement d.d. 23 juni 2022 - ingediend door VVD (niet aangenomen)

De intentie van dit amendement is wél door alle fracties onderschreven:

- De gemeenteraad heeft zich uitgesproken graag aan de voorkant betrokken te willen zijn bij de inhoud en de te maken keuzes van de actualisering van het basispakket; *NB: dit is gebeurd.*
- De gemeenteraad heeft zich uitgesproken dat positief behaalde resultaten dienen terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten, dan wel de vastgestelde bijdrage per inwoner substantieel te verlagen;
- De raad wenst geïnformeerd te worden over de uitwerking van deze zienswijze en de hoogte van de te vormen reserves.

Beoogd resultaat:

- De gemeentelijke bijdrage 2022 GGD is vastgesteld op € 387.941;
- De bijdrage plustaken 2022 GGD is vastgesteld op € 62.419;
- De gemeentelijke bijdrage 2024 meerjarig vaststellen op € 475.359, zijnde € 42,59 per inwoner;
- Het beleidsplan 2024 – 2027 vaststellen;
- Uw Raad wordt gevraagd om een zienswijze op de overlegde documenten.

Keuzemogelijkheden:

1. Jaarstukken 2022 GGD

Ook 2022 stond in het van de beheersing en bestrijding van het coronavirus. Deze taken voerde de GGD uit in opdracht van de minister van VWS. Het ministerie compenseerde de meerkosten, volgens de regeling die de GGD hierover trof in juli 2020. Er is geen controleprotocol, waardoor het risico bestaat dat het ministerie andere richtlijnen en/of interpretaties hanteert bij de verantwoording van de meer- en minderkosten.

Reserves

De algemene reserve is er voor het opvangen van niet voorzienbare tegenvallers.

Het algemeen bestuur stelde een norm vast voor de algemene reserve, op basis van de omzet van basispakket en plustaken: vanaf 2022 is de ondergrens € 1,5 miljoen en de bovengrens € 5,2 miljoen.

Na het vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2022 is de stand:

- algemene reserve: € 2,4 miljoen;
- bestemmingsreserves: € 4,9 miljoen.

De reserves zijn toereikend voor de dekking van de risico's en andere onverwachte ontwikkelingen. In de jaarstukken is een analyse gemaakt op mogelijke risico's (blz. 46/bijlage 2).

Financiering

Met het eigen vermogen kan de GGD alle activa financieren en betalen daardoor geen rente. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van de jaarbegroting 2022 (€ 65,7 miljoen), zijnde € 5.583.000.

Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen

Doel	Vernieuwing van de bedrijfsprocessen.
Looptijd	2016-2023
Bandbreedte	n.v.t.
Criteria toevoegingen/ onttrekkingen	Als de algemene reserve boven de ondergrensnorm zit. Voeding met eventuele incidentele positieve resultaten uit de jaarrekeningen 2016-2023, maximaal € 500.000 per jaar. Onttrekking in 2016-2023, op basis van een jaarlijks te updaten bestedingsplan.

Deze reserve gebruikt de GGD om het bedrijf te vernieuwen, aansluitend op de beloften in de beleidsvisie: de klant centraal, verbinden met het veld en vernieuwen. De GGD wenst de diensten op maat te ondersteunen, de kosten te verlagen en de transparantie te vergroten.

Uit deze reserve financierde de GGD vernieuwingen en (incidentele) kosten voor onderzoek, ontwikkeling en invoering van ICT-systemen. Op basis van een nieuwe planning van de uitvoering is het bestedingsplan voor deze reserve aangepast.

Hieronder staan de kosten die ten laste van deze reserve zijn gebracht en het verwachte gebruik in 2023:

Strategisch programma	Gebruik in 2022	Verwacht in 2023
Multichannel klantbeleving	4	58
Datagedreven publieke gezondheid	0	96
Gezonde leefomgeving	26	0
Totaal	30	155

Reserve innovatieve projecten

Doel	Financieren van innovatieve projecten
Looptijd	Onbepaalde tijd
Bandbreedte	Maximaal € 436.000 (gelijk aan het budget van één begrotingsjaar)
Criteria toevoegingen/ onttrekkingen	Toevoeging van de in een begrotingsjaar resterende middelen voor innovatieve projecten. Onttrekking voor projecten die het algemeen bestuur aanwijst waarvan de kosten hoger zijn dan het jaarlijkse budget.

Bij het vaststellen van de begroting 2016 maakte het algemeen bestuur een budget vrij voor innovatieve projecten en stelde hiervoor deze reserve in. Gemeenten, partners en GGD kunnen voorstellen doen, het algemeen bestuur kiest dan de projecten. Het budget was in 2022 € 436.000. Is er in een jaar een overschot, dan kan het algemeen bestuur dit gebruiken voor (nieuwe) projecten in het volgende jaar.

Het bestuur voegde eerder € 252.000 aan niet toegekende middelen 2022 toe aan deze reserve. Voor projecten 2022 die de GGD op de balansdatum nog afwikkelde, voegde het bestuur € 120.000 toe. Voor doorgeschoven projecten uit 2021 onttrok het bestuur € 259.000.

Eind 2022 was de hoogte van de reserve meer dan de bandbreedte.

In 2023 zal de GGD een voorstel doen over het inzetten van de niet bestemde middelen, zodat de reserve weer binnen de bandbreedte valt.

GHOR

De GHOR Brabant-Noord is juridisch onderdeel van de GGD Hart voor Brabant en daarom van deze jaarrekening. De GGD en de Veiligheidsregio Brabant-Noord sloten een overeenkomst; kosten voor gemene rekening. Hierdoor is er geen btw-heffing. Van de totale kosten is 5,1% voor rekening van de GGD Hart voor Brabant.

Verbonden partijen

De GGD heeft twee verbonden partijen:

- de Coöperatie Toegang Tilburg U.A., voor een integrale aanpak, die de inwoners ondersteunt bij een optimale zelfredzaamheid en participatie. Op 31 december 2021 was het eigen vermogen € 24.187 en het vreemd vermogen € 1.551.868. Het resultaat over 2021 was € 122.002 negatief.
De GGD levert een van de vijf bestuursleden en de bijdrage in 2022 was € 0.
- de Coöperatie Koo U.A., voor een sterke ingang in de gemeente 's-Hertogenbosch bij de diensten rond de ondersteuning in het sociaal domein. Het eigen vermogen en vreemd vermogen per 31 december 2021 was € 0, net als het resultaat over 2021.
De GGD levert een van de vier bestuursleden en de bijdrage in 2022 was € 0.

Er zijn geen grote risico's bij de verbonden partijen.

2. Begroting 2024 GGD

De belangrijkste punten uit de begroting 2024 zijn:

- a. *Gezondheidsbevordering*: De GGD wil in 2024 meer aandacht besteden aan gezond ouder worden om een vitale en zelfredzame groep ouderen te creëren, zodat er in de toekomst minder zorg nodig is. Ook wil de GGD de fysieke leefomgeving meer benutten om gezondheid te bevorderen, het GGD-vaccinatiecentrum bestendigen en uitbouwen, de krachten bundelen met netwerkpartners in verschillende samenwerkingsverbanden en de gezondheid van (arbeids-)migranten, vluchtelingen en statushouders versterken.
- b. *Gezondheid bewaken en beschermen*: In 2024 neemt de GGD nieuwe stappen om de infectieziektenbestrijding te verbeteren en de pandemische paraatheid te vergroten.
- c. *Monitoring, advies, onderzoek*: De GGD gaat in 2024 nieuwe stappen zetten om de beschikbare informatie over de publieke gezondheid van Brabanders nog beter te benutten. Dit doen ze door de verschillende databronnen te gebruiken bij adviezen, duiding en monitoring van resultaten. Daarbij wordt samengewerkt met partners zoals PON/TELOS, de provincie Noord-Brabant en onderzoeksinstituten om de beschikbare bronnen continu te verrijken.
- d. *Jeugdgezondheidszorg*: In 2024 is aandacht voor meer samenwerking met en tussen de Brabantse GGD'en, werken op maat, en het versterken van de mentale gezondheid van jongeren.
- e. *Openbare geestelijke gezondheidzorg*: De GGD gaat in 2024 kwetsbare groepen beter ondersteunen door de krachten te bundelen met netwerkpartners om tijdig risico's en kansen te signaleren en het samenwerken van wijkteams, politie en anderen te faciliteren.
- f. *Toezicht houden*: In 2024 gaat de GGD haar krachten bundelen met de Brabantse GGD'en om het Wmo-toezicht uit te breiden. Ook wordt De GGD meet haar inspecties, onderzoeken na incidenten, kwaliteitsonderzoeken Wmo en calamiteitenmeldingen Wmo.
- g. *Publieke gezondheid bij rampen en crisis*: In 2024 bundelt wil de GGD intensiever met partners samenwerken bij de crisistaken voor publieke gezondheid, concreet voor de pandemische paraatheid.

Voor de meerjarenraming 2024 – 2027 worden door de GGD de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- constant prijsniveau: geen indexering van baten en lasten tussen 2024 en 2027;
- 10 jaar gelijkblijvende vrijval uit de nieuwe reserve dekking kapitaallasten;
- geen verlenging van de beleidsagenda versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid
2023-2024 waardoor de begroting na 2024 € 1,2 miljoen naar beneden gaat. Over structurele investeringen vanaf 2025 moet het ministerie van VWS nog besluiten;
- geen incidentele baten en lasten.

Op dit moment kent de GGD geen andere feiten die leiden tot het aanpassen van de ramingen.

Voor de GGD is de ontwerpbegroting 2024 is sluitend met een algemene reserve van € 2,4 miljoen (per 31-12-2022). De algemene reserve is voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers. De hoge inflatie werkt door in stijging van personeelskosten (CAO-stijgingen) en stijging van materiële kosten die via de indexeringssystematiek van de gemeente Tilburg worden gecompenseerd.

Indien de lonen harder stijgen dan voorzien zal een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve worden overwogen. De ondergrens voor de algemene reserve is vastgesteld op €1,5 miljoen. De financiële kengetallen laten zien dat de GGD een gezonde financiële huishouding heeft.

Gezien het feit dat we in een gemeenschappelijke regeling vallen en we de GGD een warm hart toedragen, wordt voorgesteld om de extra verhoging in 2024 ad. € 6.859, te dekken uit de algemene middelen, mee te nemen bij de Burap en structureel op te nemen in de meerjarenbegroting.

Argumenten:

Ad 1. Jaarstukken 2022

De gemeentelijke bijdrage voor Boekel bedroeg in 2022, overeenkomstig begroting:

	Gemeentelijke Bijdrage	Plustaken	Totaal
Gemeente Boekel	€ 387.941	€ 62.419	€ 450.360

De GGD sluit het jaar 2022 af met een positief saldo van € 48.999.

Ad 2. Begroting 2024 GGD

Middels Raadsbesluit Z/050276 - AB/032159 heeft u in de vergadering d.d. 16 februari 2023 reeds ingestemd met kadernota 2024 van de GGD en heeft u de volgende zienswijze meegegeven aan de GGD:

- De gemeenteraad van de gemeente Boekel staat in principe positief tegenover de actualisatie van het basispakket, maar verzoekt de GGD Hart voor Brabant de taken die met de actualisatie gepaard gaan, inhoudelijk nader te concretiseren bij de begroting 2024 van de GGD Hart voor Brabant, vooraleer definitief ingestemd kan worden met de actualisatie.

U heeft in deze vergadering ingestemd met het opnemen van een bedrag van € 468.500,- als uitgangspunt bij de begroting 2024 ten behoeve van het basispakket GGD Hart voor Brabant en dit mee te nemen bij de voorjaarsnota 2023.

De actualisatie van het basispakket heeft zich vertaald in de begroting 2024 en in het beleidsplan 2024 – 2027:

- a. Het versterken van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en/of de gemeenschappelijke regeling GGD: dit zijn diensten die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo is veranderd dat dit vraagt om een aanpassing. Denk hierbij aan gezondheidsbevordering en preventie.
- b. Een aantal nieuwe diensten. Dit kunnen diensten zijn die de GGD al in veel gemeenten uitvoert maar nog niet overal zoals bijvoorbeeld het programma *Nu Niet Zwanger*. Gericht op preventie, al voor de geboorte: in het pakket zitten enkele diensten voor (aanstaande) ouders van kinderen in kwetsbare situaties.
- c. Diensten die voortkomen uit wat tijdens de werksessies en door gemeenten naar voren is gebracht. Zoals diensten inzake de leefomgeving: het integraal adviseren (over de gezondheid) bij omgevingsplan en (complexe) omgevingsvergunningen.

De bijdrage ad. € 468.500,- als uitgangspunt bij de begroting 2024 ten behoeve van het basispakket GGD is gebaseerd op aantal inwoners Boekel in 2024 van 11.152 inwoners x de gemeentelijke bijdrage 2024 per inwoner ad € 42,01.

Dit bedrag van € 42,01 is als volgt opgebouwd:

- Gemeentelijke bijdrage 2023	€ 37,18
- Actualisering basispakket	€ 2,21
- Indexering 2024	€ 2,62
Gemeentelijke bijdrage 2024	€ 42,01

De gemeentelijke bijdrage 2024 wordt nu bepaald op € 42,59 per inwoner; dit betekent nogmaals een stijging voor 2024 van € 0,58 per inwoner x 11.152 inwoners, zijnde € 6.468,16.

Van € 410.000 in 2023 naar een bijdrage van € 475.000 in 2024. Daar de GGD voor de gemeente Boekel uitgaat van 11.162 (afgerond) inwoners in plaats van ons uitgangspunt ten tijde van de kadernota (zijnde 11.152 inwoners), wordt de bijdrage door de GGD 2024 bepaald op € 475.359.

De stijging wordt veroorzaakt door:

- a. de hogere indexering; van € 2,62 (zie kadernota) naar € 3,17.
Bij de kadernota werd nog uitgegaan van een indexering van 6,66%; met de ontwerpbegroting 2024 is deze bepaald op 8,05% (Zie voor de berekening bijlage 2 – ontwerpbegroting).
- b. het opnemen van kosten ten aanzien van de invoering Wet Open Overheid, zijnde € 0,03 per inwoner. Alle gemeenten krijgen van het Rijk vanaf 2022 een vergoeding voor het invoeren van de Wet open overheid; deze wet wil de hele overheid transparanter en toegankelijker maken. Het gaat hier om taken als: actief openbaar maken, het beheer van systemen en een – wettelijk verplichte – contactpersoon. In de bedragen die de gemeenten krijgen via het gemeentefonds (september 2022) zitten ook de vergoedingen voor gemeenschappelijke regelingen. Het ‘aandeel’ van de GGD heeft de GGD nu vanaf 2024 opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

3. Beleidsplan 2024 – 2027 GGD

Het beleidsplan 2024-2027 laat zien hoe de GGD haar dienstverlening continu wil verbeteren. In het beleidsplan *Wij maken samen gezond gewoon* werkt de GGD de ambities uit die zij beschreven heeft in haar toekomstvisie. De toekomstvisie is tegelijk met de kadernota 2024 aan de raden gezonden. Het beleidsplan is een concretiseringslag van de toekomstvisie. Dit jaar nog zal de GGD voor dit beleidsplan, samen met gemeenten, aanvullende indicatoren ontwikkelen om de voortgang op de ambities te monitoren.

Financiële gevolgen en dekking:

Financiële bijdrage basispakket 2024

De gemeentelijke bijdrage 2024 voor het basispakket GGD wordt bepaald op € 475.359, gebaseerd op het aantal inwoners van 11.162 x € 42,59. Dit betekent nogmaals een stijging van € 6.859 voor 2024.

Naast de kosten voor het basispakket nemen we bij de GGD ook zogenaamde plustaken af. De kosten hiervan nemen af, doordat een deel daarvan nu in het basispakket wordt opgenomen (stevig ouderschap, adviezen over besluiten met gevolgen voor gezondheid en – gedeeltelijk - JGZ in het netwerk). Vooralsnog wordt dit voordeel vanaf 2024 geraamd op € 15.000.

Voorgesteld wordt de extra bijdrage van € 6.859 voor 2024 te dekken uit de algemene middelen en mee te nemen bij de Burap. Het bedrag ad. € 475.359 zal structureel in de begroting worden opgenomen vanaf 2024 en verder, waarbij vanuit de GGD wordt aangegeven dat er voor de meerjarenraming 2024 – 2027 uitgegaan wordt van een constant prijsniveau.

Risico's:

Wijziging gemeenschappelijke regeling GGD

In mei/juni 2023 zal ook een gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD aan u worden voorgelegd. Daarin zijn wijzigingen opgenomen vanwege de nieuwe wettelijke bepalingen die de positie van de gemeenteraden willen versterken.

Communicatie:

Als daar behoefte aan is, kunt u de GGD uitnodigen voor een toelichting op de stukken tijdens een commissievergadering dan wel een informatiebijeenkomst.

Uitvoering en evaluatie:

Op 6 juli 2023 besluit het algemeen bestuur van de GGD over de jaarstukken, het beleidsplan en de begroting. Op basis van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunt u uw zienswijze geven op de begroting van de GGD c.q. uw zienswijze op het beleidsplan.

Voorstel:

1. Kennis nemen van de jaarstukken 2022;
2. Vaststellen van de begroting 2024;
3. Vaststellen van de gemeentelijke bijdrage GGD 2024 voor een bedrag van € 475.359, zijnde € 42,59 per inwoner;
4. Instemmen met een verhoging van € 6.859 aan bijdrage GGD 2024 en deze verhoging dekken uit de algemene middelen en meenemen bij de Burap;
5. Instemmen met het opnemen van de gemeentelijke bijdrage, zijnde € 475.359, in de meerjarenbegroting vanaf 2024;
6. Vaststellen van het beleidsplan 2024 – 2027;
7. Het College adviseert u om als zienswijze aan te geven dat de extra kosten die voortvloeien uit de actualisatie van het basispakket (€ 2,21 per inwoner) onvoldoende in de GGD-begroting 2024 concreet zijn gemaakt;
8. Het College adviseert u om als zienswijze aan te geven dat er kritisch gekeken wordt naar de reserve 'vernieuwing bedrijfsprocessen en de reserve 'innovatieve projecten' overeenkomstig het amendement d.d. 23 juni 2022.

Burgemeester en wethouders van Boekel,

de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen ter inzage:

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

- Bijlage 1: Brief Jaarstukken 2022, beleidsplan 2024-2027 en begroting 2024 GGD Hart voor Brabant
- Bijlage 2: Jaarverslag en jaarrekening 2022 GGD Hart voor Brabant
- Bijlage 3: Begroting 2024 GGD Hart voor Brabant
- Bijlage 4: Beleidsplan GGD 2024-2027
- Bijlage 5: GGD Cijfers 2022 gemeente Boekel

NB: de accountantsverklaring en controlerapporten zijn op te vragen bij behandelend ambtenaar.